



S | L | O
Primair onderwijs

GROEP 3
GROEP 4
GROEP 5
GROEP 6
GROEP 7
GROEP 8



Kinderliteratur



Slimme Taal, thema Kinderliteratuur bestaat uit:

- werkboekjes voor de groepen 3 tot en met 8 (te bestellen)
- bijbehorende handleidingen per groep (te downloaden)
- algemene handleiding (te downloaden)

De bij de werkboekjes behorende handleidingen voor de leerkracht zijn te downloaden via www.infohoogbegaafd.nl/publicaties/slo.

De algemene handleiding, met uitgangspunten, achtergronden en algemene tips is eveneens te downloaden via www.infohoogbegaafd.nl/publicaties/slo.

De werkboekjes zijn te bestellen via de afdeling Verkoop van SLO. Elk werkboekje heeft zijn eigen bestelnummer. Het complete pakket werkboekjes (voor de groepen 3 tot en met 8) heeft bestelnummer **AN 1.035.8386**

Wat is een genre?

Wat ga je leren?

Je maakt kennis met kenmerken van verschillende genres.

Hoelang ben je bezig?

Ongeveer 1 - 2 uur

Wat heb je nodig?

- lijntjespapier
- pen/potlood
- internet
- (school)bibliotheek of documentatiecentrum (keuzeopdracht)

INLEIDING

In de bibliotheek staan heel veel boeken. Om makkelijker te kunnen zoeken zijn de meeste boeken in categorieën ingedeeld. Deze boeken hebben op de rug een sticker met een plaatje, waardoor je snel kunt zien bij welke categorie het boek hoort. Dat plaatje noemen we een picto.

Op de rug van humoristische boeken staat vaak een smiley:



Op boeken met griezelverhalen staat vaak een spookje:



Een ander woord voor zo'n categorie is een *genre*. Tot een genre behoren boeken met een aantal gemeenschappelijke kenmerken. In deze leskaart gaan we een aantal genres nader bekijken.



OPDRACHTEN



Opdracht 1

Schrijf op lijntjespapier de titels op van tien boeken die je leuk vindt. Schrijf achter de titel op tot welk genre het boek behoort. Kies daarbij uit onderstaande genres.

- sprookjes
- griezelverhaal/thriller
- science fiction
- jongensboeken
- meisjesboeken
- strips
- romantisch verhaal/roman
- detectiveroman
- oorlogsroman
- verhalenbundel
- gedichtenbundel
- prentenboeken
- informatief boek
- humoristisch boek

- Lukte het om voor elk van de tien boeken te bedenken tot welk genre het behoorde of waren er boeken bij die volgens jou niet tot één van die bovengenoemde genres behoorden?
- Kun je zelf een genre bedenken waar dat boek bij hoort (of die boeken wél bij horen)?

Opdracht 2



picto 1



picto 2



picto 3

Hierboven zie je drie picto's.

- Waar gaan boeken over die picto 1 op hun rug hebben staan?
- Schrijf je antwoord op lijntjespapier.
- Doe datzelfde voor boeken met picto 2 en met picto 3.

Opdracht 3

Misschien heb je bij opdracht 1 gemerkt dat je sommige boeken bij meer dan één genre kunt indelen. Toch heeft elk van de bovengenoemde genres enkele typische kenmerken.

- Schrijf de belangrijkste kenmerken van onderstaande genres boeken op lijntjespapier. Je mag ook meer kenmerken opschrijven.
- sprookje
- stripverhaal
- informatief boek
- detective
- science fiction

★ Tip: Je kunt voor het beantwoorden van deze vraag ook gebruik maken van internet.

Opdracht 4

- Kies een genre dat je leuk vindt.
- Schrijf op lijntjespapier een verhaal van minstens 250 woorden dat heel duidelijk behoort tot het genre dat je hebt gekozen.
- Schrijf op welke kenmerken van dat genre in jouw verhaal verwerkt zijn. Geef daarbij ook aan waar in jouw verhaal die kenmerken zijn terug te vinden.

AFSLUITING

Lees het verhaal voor aan een medeleerling en vraag of hij weet tot welk genre je verhaal behoort. Misschien is nodig om eerst uit te leggen wat een genre is.

KEUZEOPDRACHTEN**Keuzeopdracht 1**

Ga naar de bibliotheek.

- Kijk hoe de boeken daar ingedeeld zijn in genres (kijk hiervoor naar de picto's op de rug van de boeken). Schrijf zoveel mogelijk genres op die je in de bibliotheek kunt vinden.
- Probeer er achter te komen hoe het indelen van boeken in genres verloopt. Bedenk een aantal vragen die je daarover aan een bibliotheekmedewerker zou kunnen stellen.

Van makkelijk tot moeilijk lezen

Wat ga je leren?

Je leert verschillen ontdekken tussen verhalen voor beginnende lezers en verhalen voor geoefende lezers.

Hoe lang ben je bezig?

Ongeveer 1 - 2 uur

Wat heb je nodig?

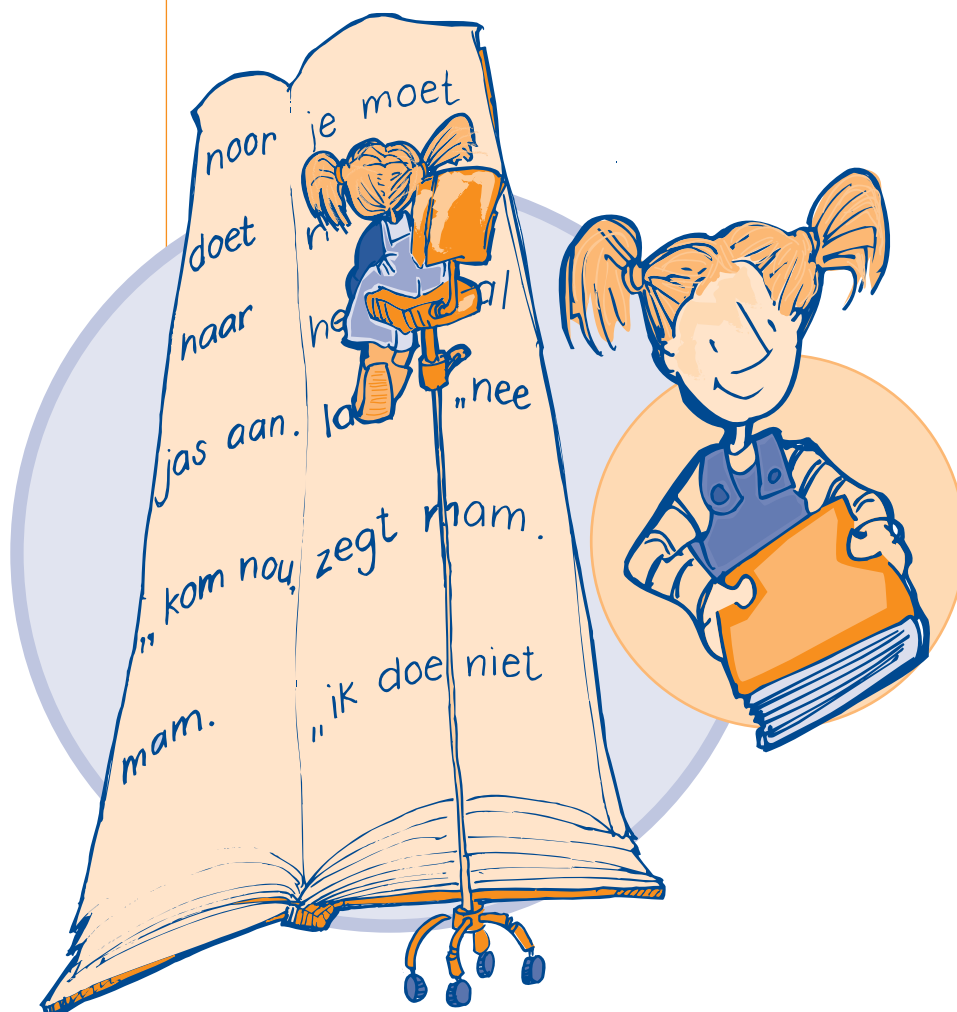
- lijntjespapier
- pen/potlood
- tekenblaadje
- kleurpotloden
- schoolbibliotheek

INLEIDING

Kinderen in groep 3 moeten nog leren lezen. Je begrijpt vast wel dat ze niet na een week boeken over Harry Potter kunnen lezen. Kinderen die een start maken met het leren lezen, beginnen met het lezen van losse woordjes, vervolgens leren ze korte verhaaltjes lezen en daarna leren ze stap voor stap steeds moeilijkere verhalen lezen. Voor beginnende lezers zijn boeken onderverdeeld in niveaus, de zogenaamde AVI-niveaus.

Het AVI-niveau geeft de moeilijkheidsgraad aan van een tekst. Er zijn boeken van AVI-niveau 1 tot en met AVI-niveau 9. Hieronder staan twee stukjes uit boeken.

Het eerste stukje komt uit een boekje met AVI-niveau 1 en het tweede stuk uit een boekje met AVI-niveau 9.



Voorbeeld van een tekst op AVI-niveau 1:

op school

noor doet haar jas aan.
ze pakt haar tas.
„kom nou, mam.
je moet naar school.
het is al laat.”
„nee,” zegt mam.
„ik doe niet meer mee.”
„toe nou, mam,” zegt noor.
„het is maar voor de lol!”
„ik kom al,” zegt mam.
ze loopt naar de hal.
ze doet ook haar jas aan.



Uit: L. Dijkzeul, *Ik ben de baas*, Tilburg, Uitgeverij Zwijsen, 1998.

Voorbeeld van een tekst op AVI-niveau 9:

Rosa, Michiel en Violet lopen naar het schuurtje achter in de tuin. Het is voor de eerste keer dat Michiel in de Giraffestraat is. Hij kijkt zijn ogen uit.

Hij wist niet dat er zoveel kinderen in een straat kunnen wonen, het lijkt wel de speelplaats op school.

In elke tuin zie je kinderen lopen en in elke boom zit wel een kind. 'Hé, Michiel, wat leuk dat je in de Giraffestraat komt spelen,' roept Hidde twee tuinen verderop.

Hidde zit bij Michiel in de klas.

'Kom je zo bij mij?' schreeuwt hij vanuit een boom. 'Nee, ik blijf bij Rosa en Violet,' roept Michiel, niet te hard.

Want hij weet het: een jongen die met een meisje speelt, is verdacht. 'Je bent zeker verliefd,' roept Hidde keihard terug. Uit de andere tuinen klinkt gelach. 'Doe niet zo kinderachtig,' roept Rosa brutaal terug.

Violet houdt de deur van het schuurtje voor Michiel en Rosa open. 'Kijk, dit is ons Clubhuis. Niemand die dat weet,' zegt ze triomfantelijk. 'Wij noemen het De Berkenhut. Je mag alleen naar binnen als je het wachtwoord kent.' 'Wat is het wachtwoord dan?' vraagt Michiel meteen.

'Wij kunnen je alleen het wachtwoord vertellen als je lid wordt van de club.' 'Natuurlijk wil ik lid worden, dat lijkt mij spannend.'

Uit: G. Thonen, *Violet en de kinderen uit de Giraffestraat*, Uitgeverij Zwijsen, 1998.



OPDRACHTEN



Opdracht 1

De twee verhaaltjes uit de inleiding zijn bedoeld voor verschillende lezers. Het verhaaltje "Op school" is bedoeld voor kinderen die nog maar net hebben leren lezen en het verhaal over Violet is bedoeld voor kinderen die al erg goed kunnen lezen.

- Geef aan welke verschillen er zijn tussen de twee verhalen. Schrijf op lijntjespapier minstens vijf verschillen op.

Opdracht 2

Ga naar de schoolbibliotheek.

- Zoek in de schoolbibliotheek nog een aantal andere boeken op AVI-niveau 1 en AVI-niveau 9 en bekijk deze goed.
- Noem nog drie andere verschillen tussen deze boeken. Pak lijntjespapier en schrijf de gevonden verschillen op.
- Schrijf ook op waarom jij denkt dat deze verschillen er zijn.

Opdracht 3

Bespreek eerst opdracht 1 en 2 met je leerkracht. Kijk daarna nog even goed naar de tekst uit de inleiding op AVI-niveau 1.

- Schrijf nu zelf een kort verhaaltje op lijntjespapier van minimaal 10 zinnen op AVI-niveau 1.
- Vond je dit makkelijk of moeilijk?
- Schrijf ook op waarom je dit vindt.

Opdracht 4

In boeken met verhalen op AVI-1 niveau staan vaak veel tekeningen.

- Waarom is dat zo, denk je?
- Maak een tekening bij het verhaal dat je bij opdracht 3 hebt geschreven.

AFSLUITING



- Vraag aan je leerkracht of je je verhaal door een paar kinderen uit groep 3 mag laten lezen. Laat hen ook je tekening zien.
- Vraag of ze het makkelijk of moeilijk vinden om je verhaal te lezen. Kunnen ze ook vertellen waarom ze dat vinden?

KEUZEOPDRACHTEN



Keuzeopdracht 1

Schrijf het verhaaltje dat je bij opdracht 3 hebt geschreven nog een keer, maar nu op AVI-niveau 9.

Meer weten over je lievelingsschrijver

Wat ga je leren?

Je leert een biografie te schrijven over een bekende schrijver of schrijfster.

Hoe lang ben je bezig?

Ongeveer 3 – 4 uur

Wat heb je nodig?

- lijntjespapier
- pen/potlood
- (school)bibliotheek
- internet
- grote vellen papier (A3)
- schaar/lijm
- tijdschriften

INLEIDING

Wanneer je een verhaal schrijft over het leven van iemand, dan heet dat verhaal een *biografie*. In een biografie zijn allerlei wetenswaardigheden opgenomen over het leven en het werk van een persoon, bijvoorbeeld een schrijver.

Bij deze opdracht ga je een biografie schrijven over je lievelingsschrijver.

Informatie over kinderboekenschrijvers kun je vinden in de bibliotheek of op internet.

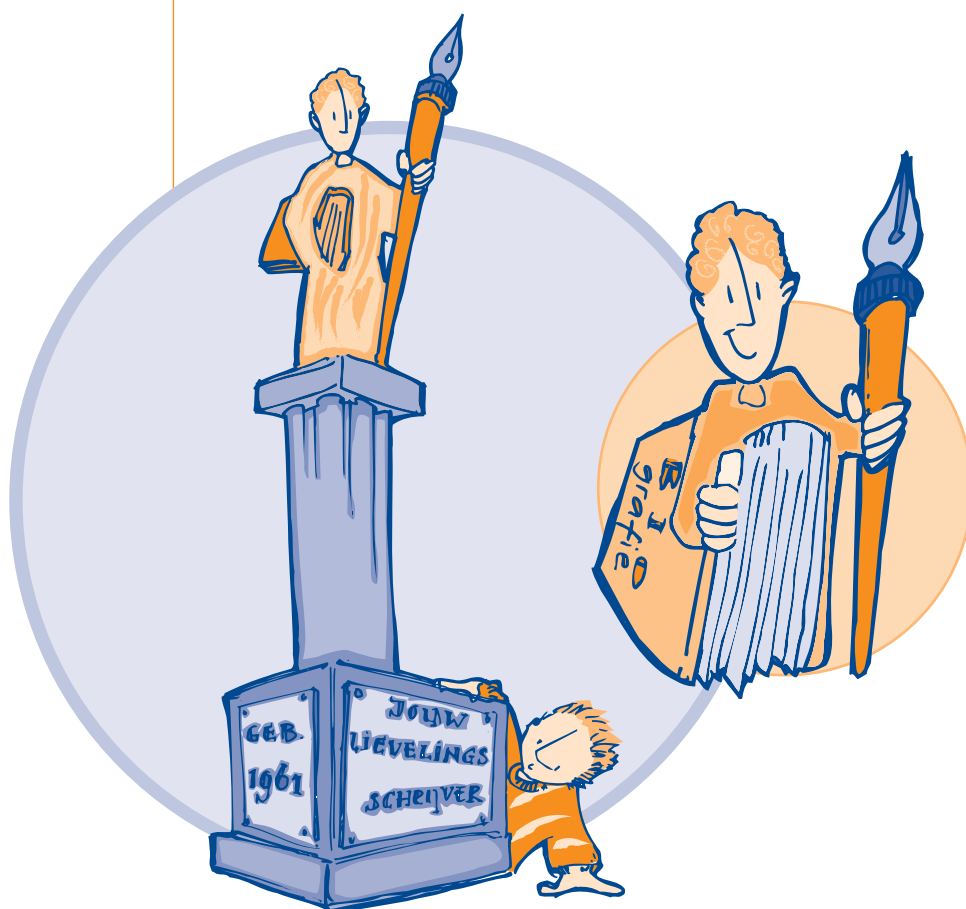
In de bibliotheek staan boeken waarin informatie te vinden is over schrijvers. Een voorbeeld is de reeks 'Lezen over ...' (Vereniging van Openbare Bibliotheken – NBLC).

Je kunt ook informatie vinden op internet. Je kunt kijken op de site van de uitgever (naam is meestal te vinden op de omslag van het boek) of op de homepage van de schrijver. Verder zijn er een aantal verzamelsites waar ook veel informatie te vinden is over kinderboekenschrijvers en waar je ook voorbeelden kunt vinden van biografieën, bijvoorbeeld:

www.boekenwereld.com of www.schrijversnet.nl (doorklikken op 'Twinkeltuin')

www.goudenmuis.nl (klik op het pictogram met de vulpen en daarna bovenaan op 'Archiefkast')

home.wanadoo.nl/richard.thiel/index.htm



OPDRACHTEN**Opdracht 1**

Kies een schrijver. Dit kan je lievelingsschrijver zijn of een andere schrijver waar je wel wat meer over zou willen weten. Kijk of je een antwoord kunt vinden op de volgende vragen:

- Wanneer is hij/zij geboren?
- Wanneer is hij/zij begonnen met schrijven?
- Wat is zijn/haar eerste boek?
- Hoeveel boeken heeft hij/zij ongeveer geschreven? Schrijf er minimaal vijf op.
- Heeft hij/zij wel eens een prijs gewonnen met een boek, zo ja welke?

Schrijf je antwoorden op lijntjespapier.

Opdracht 2

Bedenk zelf nog drie vragen waar je een antwoord op wilt hebben. Schrijf ook deze vragen op en zoek er informatie over. Schrijf ook deze antwoorden op.

Opdracht 3

Bij opdracht 1 en 2 heb je antwoorden gezocht op een heel aantal vragen en op die manier veel informatie verzameld over de door jou gekozen schrijver.

Maak nu een verhaal over het leven van de schrijver met behulp van de antwoorden die je gevonden hebt. Je schrijft dan zelf een biografie.

Opdracht 4

Maak een tijdbalk waarop je de meest belangrijke gebeurtenissen in het leven van de door jou gekozen schrijver aangeeft. Gebruik hiervoor een aantal grote vellen papier (A3). De tijdbalk begint uiteraard met de geboortedatum van de schrijver en eindigt bij zijn sterfdag of loopt tot "nu" als hij of zij nog in leven is.

Om je tijdbalk op te fleuren kun je in tijdschriften op zoek gaan naar plaatjes die je bij belangrijke gebeurtenissen uit het leven van die schrijver kunt plakken.

AFSLUITING

Houd een spreekbeurt over de schrijver die je gekozen hebt.

KEUZEOPDRACHTEN **Keuzeopdracht 1**

Maak een quiz met vragen over de schrijver die je gekozen hebt en laat deze vragen beantwoorden door je klasgenoten. Zorg ervoor dat de antwoorden op de vragen voorkomen in je spreekbeurt.

Keuzeopdracht 2

Maak een website over de schrijver die je hebt gekozen.

Je kunt daarin alles wat je bij de vorige opdrachten hebt gedaan verwerken, maar je kunt natuurlijk ook nog nieuwe dingen toevoegen!

Om een website te maken moet je al ervaring hebben met het maken van websites, anders vraagt dit erg veel uitleg en tijd. Als je het leuk vindt om een website te maken, maar nog niet weet hoe dat moet en er toch extra tijd in wilt steken, vraag dan aan je leerkracht of je boeken mag zoeken waarin staat hoe je een website kunt maken.



Hoe schrijf je een spannend verhaal?

Wat ga je leren?

Je leert hoe je een spannend verhaal kunt schrijven.

Hoe lang ben je bezig?

Ongeveer 1 - 2 uur

Wat heb je nodig?

- lijntjespapier
- pen/potlood
- groot vel papier (A3)
- kleurpotloden
- internet (keuzeopdracht)

INLEIDING

Er zijn verschillende soorten spannende verhalen. Voorbeelden van spannende verhalen zijn: griezelverhalen, horrorverhalen of thrillers. Een schrijver kan op verschillende manieren een verhaal spannend maken. Bijvoorbeeld door allerlei enge monsters een rol te laten spelen in het verhaal. In deze opdracht gaan we kijken welke manieren je nog meer kunt gebruiken om een verhaal spannend te maken. Lees eerst onderstaande tekst.

De Gootsteen Griezel

Langzaam deed Katrina het kastdeurtje weer open en gluurde naar binnen om te kijken of de muis inderdaad verdwenen was.

Het was aardedonker in het gootsteenkastje. Katrina kon eerst niets anders onderscheiden dan een paar buizen en de vage omtrekken van wat spullen die er nog stonden.

Met bonzend hart wurmde ze zich half het kastje in.

Plotseling zag ze achter de afvoer twee groene, opgluoiende spleetjes, vlak naast elkaar.

Waren dat... ogen?

Uit: R.L. Stine, De Gootsteen Griezel, Uitgeverij Kluitman, Alkmaar, 1998.



OPDRACHTEN **Opdracht 1**

Het stukje tekst hierboven bevat een aantal kenmerken van een spannend verhaal. Schrijf op lijntjespapier welke kenmerken van een spannend verhaal jij in bovenstaand stukje tekst kunt vinden.

Opdracht 2

Bedenk een aantal andere manieren die je kunt gebruiken om een verhaal spannend te maken. Bedenk minstens drie andere dingen dan je bij vraag 1 hebt opgeschreven.

Opdracht 3

Bedenk hoe het verhaal van de Gootsteen Griezel verder zou kunnen gaan. Houd het spannend! Gebruik daarvoor de manieren die je bij opdracht 1 en 2 hebt bedacht.

Opdracht 4

Schrijf nu zelf een kort spannend verhaal van minimaal 250 woorden. Maak ook hierbij gebruik van de manieren die je bij opdracht 1 en 2 hebt genoemd.

Opdracht 5

Maak een spannende kft bij je verhaaltje. Dit kun je als volgt aanpakken:

- Bedenk een titel voor je verhaal.
- Schrijf die titel op een groot vel papier (A3) en probeer de letters er zo eng mogelijk uit te laten zien.
- Maak vervolgens op datzelfde papier een spannende tekening die past bij de inhoud van je verhaal.
- Vergeet niet je eigen naam op de kft te vermelden.

AFSLUITING

Laat je verhaal aan een aantal klasgenoten lezen en vraag of zij jouw verhaal spannend vinden.

Vraag of ze willen opschrijven wat ze spannend vonden in het verhaal.

Maak een lijstje van de kenmerken die je klasgenoten hebben opgeschreven. Schrijf achter elk kenmerk of jij dat bewust in je verhaal hebt verwerkt.

KEUZEOPDRACHTEN **Keuzeopdracht 1**

Weet jij wat het verschil is tussen een spannend verhaal en een griezelverhaal?

Schrijf je antwoord op.

Geef van beiden een voorbeeld: noem de titel van een verhaal of boek en de naam van degene die het heeft geschreven.

★ Tip: Maak gebruik van internet.



Waar gaat dit over ...?

Wat ga je leren?

Je leert wat de titel van een boek zegt over de inhoud van het boek.

Hoe lang ben je bezig?

Ongeveer 1 - 2 uur

Wat heb je nodig?

- lijntjespapier
- pen/potlood
- (school)bibliotheek (keuzeopdracht)

INLEIDING

Ieder boek heeft een titel. Soms weet je door het lezen van de titel al waar het boek over gaat. Maar dat is niet altijd zo. Bij deze opdracht gaan we kijken naar verschillende titels van kinderboeken en wat ze zeggen over de inhoud van het boek.

OPDRACHTEN

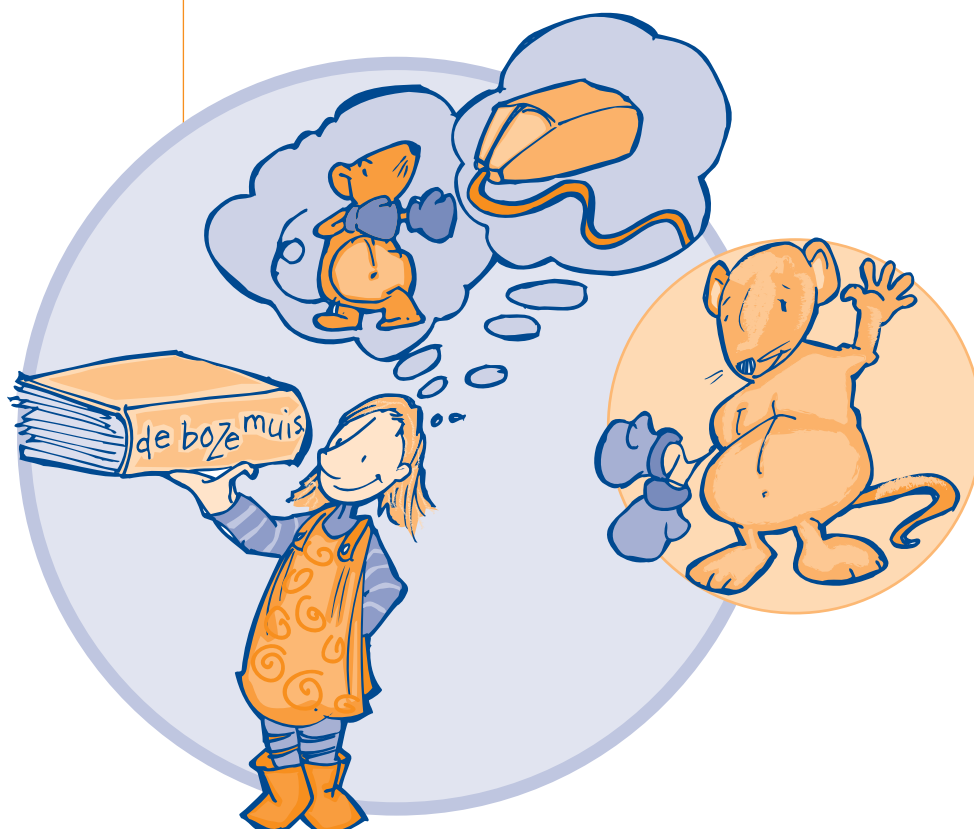


Opdracht 1

Hieronder staat een rijtje met titels van kinderboeken.

- Lees de titels rustig door.
- Schrijf daarna op lijntjespapier bij elke titel op waar jij denkt dat het boek over gaat. Je mag daar een aantal regels per titel voor nemen.

- 1) Sven en zijn rat gaan naar het Zuiden
- 2) Eiland in de wind
- 3) Dinsdag eet ik je op
- 4) De fietsendief
- 5) Ik zie mezelf vliegen
- 6) Het oog in de muur



Opdracht 2

Je hebt in opdracht 1 vast gemerkt dat het soms makkelijk en soms moeilijk is om te bedenken waar een boek over gaat als je alleen de titel weet.

- Geef aan bij welke titels je het makkelijk vond om iets op te schrijven over de inhoud van het boek en bij welke titels dat moeilijker was.
- Hoe komt dit denk je?

Opdracht 3

Achter in deze leskaart vind je zogenaamde flapteksten van de kinderboeken uit opdracht 1. Flapteksten zijn de teksten op de kaft van een boek die kort iets zeggen over de inhoud van het boek. Soms staan deze teksten op de binnenkant van een 'losse' omslag en soms staan ze op de achterkant van een boek.

Lees de flapteksten die horen bij de zes titels uit opdracht 1.

- Ga na of de inhoud die jij bij opdracht 1 bij de verschillende titels bedacht hebt, ongeveer overeenkomt met de inhoud van het boek, zoals die op de flaptekst staat.
- Schrijf op bij welke titels de inhoud redelijk klopte en bij welke titels helemaal niet.

Opdracht 4

Bedenk bij de titels uit opdracht 1 waarbij de door jou bedachte inhoud niet overeenkwam met de flaptekst een nieuwe titel. De nieuwe titel moet nu wel duidelijk aangeven waar het boek over gaat.

AFSLUITING

Bespreek de opdrachten van deze leskaart met een medeleerling die ze ook heeft gemaakt. Als jij de enige bent die deze leskaart heeft gemaakt, bespreek de opdrachten dan met je leerkracht.

KEUZEOPDRACHTEN**Keuzeopdracht 1**

Zoek in de bibliotheek drie boeken uit met een titel die je erg leuk vindt. Schrijf voor elk boek op waarom je de titel leuk vindt.

Sven en zijn rat gaan naar het Zuiden - Marit Nicolaysen (uitgeverij Lemniscaat)

Sven gaat met zijn familie op vakantie naar een zonnig eiland. Hij durft zijn rat niet zo lang aan de zorg van de burens over te laten; daarom smokkelt hij Meneer Jansen mee het vliegtuig in. Dat leidt tot een hoop gekke situaties in het Zuiden, waaraan niet alleen Sven, maar ook meneer Jansen een leuk vriendinnetje overhoudt!

Eiland in de wind – Lieneke Dijkzeul (uitgeverij Zwijsen)

Andreas en zijn zus Emma gaan hun tante Titia op Bonaire bezoeken. Op Schiphol zien ze een man die een roze teddybeer bij zich heeft. Als de passagiers aan boord gaan en de eigenaar van de beer nergens meer te bekennen is, besluit Andreas het knuffelbeest mee te nemen-misschien is de man het wel vergeten.

Eenmaal op Bonaire ontmoeten ze op het strand Roy en zijn zusje Gina. Emma vindt Roy wel leuk, maar ergens klopt er iets niet. Waarom komt zijn gezicht haar zo bekend voor? Waarom doet hij plotseling zo afstandelijk en waardoor is zijn hand ineens gekneusd? En dan is er ook nog die raadselachtige inbraak in het huis van tante Titia; alles ligt overhoop, maar de inbrekers hebben niks meegenomen. Andreas lijkt er meer van te weten, maar die zegt niets. Totdat hij de gebeurtenissen niet meer in de hand heeft – dan vertelt hij Emma wat hij te weten is gekomen en wat de roze teddybeer ermee te maken heeft.

Dinsdag eet ik je op – Russell E. Erickson (uitgeverij Ploegsma)

De pad trekt vier van zijn dikste jassen aan, drie van zijn wolligste truien, twee paar van zijn beste wanten en zijn pet met oorkleppen.

Hij stapt op zijn zelfgemaakte ski's van sterke boomwortels en gaat op reis naar de andere kant van het bos. Daar woont zijn tante Tulia die hij heerlijke keverknispers gaat brengen. Maar onderweg wordt Wart in de klauwen gegrepen door een uil die hem wil verorberen op zijn verjaardag. Dat is aanstaande dinsdag, dus Wart heeft nog vijf dagen. Ondertussen probeert de kleine pad het beste ervan te maken. Zou hij de uil nog op andere gedachten kunnen brengen ...

De fietsendief – Henk Hokke (uitgeverij Zwijsen)

De fiets van Dennis' moeder is gestolen. Wie zou dat gedaan hebben?

Dennis en Jolanda gaan op zoek. En ja hoor, in de buurt van het winkelcentrum rijdt een vrouw op de fiets van Dennis' moeder.

Dennis en Jolanda achtervolgen de vrouw tot aan haar huis. Nu weten ze waar de fietsendief woont. Maar hoe krijgen ze de gestolen fiets terug?

Ik zie mezelf vliegen – Henk van Kerkwijk (uitgeverij Leopold)

Toen zag Jan de pruik. Een oude pruik. Voor een oude vrouw, want hij was grijs met krullen. Er lag grijze as op. Oude grijze kerels hadden hier natuurlijk sigaren staan roken. En een hond had op de pruik gepoept. Gelukkig was het meeste er naast gevallen. Jan raapt de pruik op en geeft hem thuis een wasbeurt.

En dan wordt de pruik een prachtige zwarte haardos met een heel bijzondere eigenschap: Jan kan ineens vliegen.

Wat komt er nu beter uit wanneer je in het geheim verliefd bent op een meisje uit het land van de sprookjes van 1001 nacht en vliegende tapijten ...?

Het oog in de muur - Eddy Bertin (uitgeverij Zwijsen)

Lakdar is een Turkse jongen. Op zijn nieuwe school wordt hij gepest. Dan ziet hij een oog in de muur. Het is van een harig soort monster. Lakdar noemt het monster Fluffie en het monster wordt zijn vriend.

Op een dag neemt Fluffie wraak op de jongens die Lakdar pesten. Later neemt hij ook wraak op nog een andere jongen. Dit loopt nogal uit de hand en de jongen raakt zwaar gewond.

Hierna maakt de politie jacht op het monster en raakt Fluffie gewond...



De boekenomslag

Wat ga je leren?

Je leert kritisch te kijken naar de omslag van een boek om je zo een mening te vormen over de inhoud van het boek.

Hoe lang ben je bezig?

Ongeveer 2 - 3 uur

Wat heb je nodig?

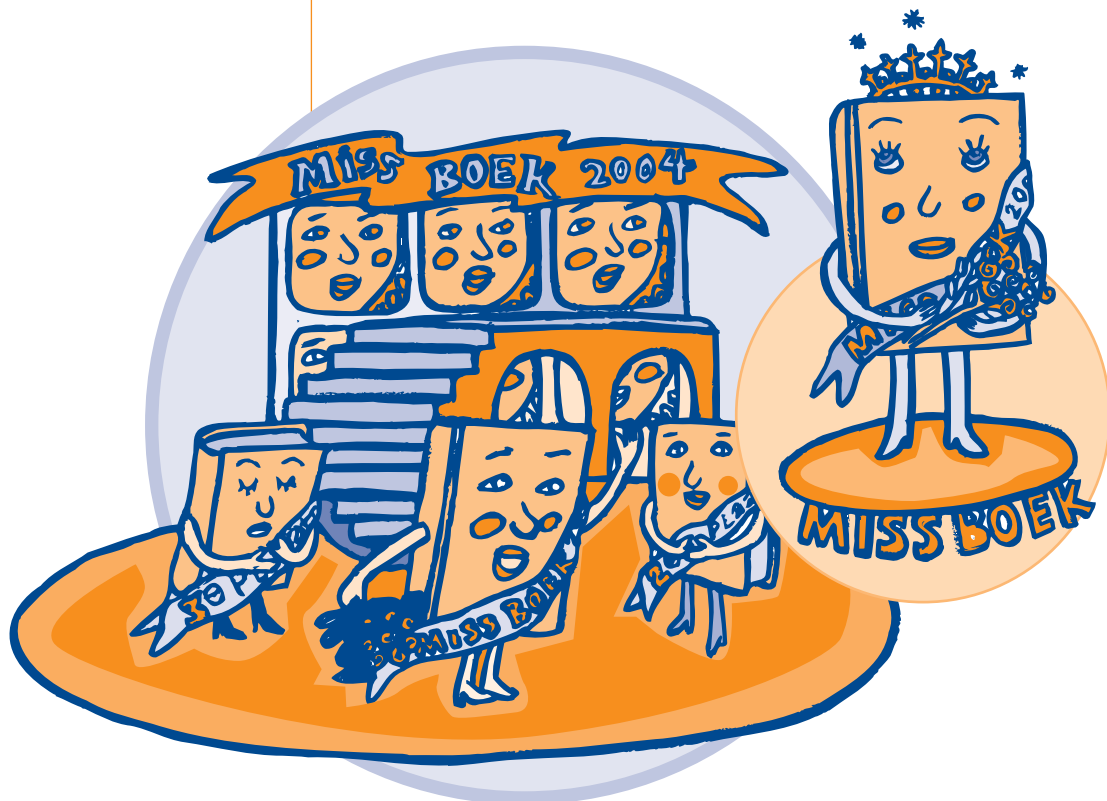
- lijntjespapier
- liniaal
- pen/potlood
- heel groot vel papier (A2)
- (school)bibliotheek (keuzeopdracht)

INLEIDING

Elk boek heeft een voor- en achterkant. Uitgeverijen en schrijvers proberen tegenwoordig de voor- en achterkant, ook wel *omslag* genoemd, er zo aantrekkelijk mogelijk uit te laten zien. Dat was voor de 19e eeuw wel anders. Toen werd een boek zonder omslag verkocht. De koper kon er dan zelf een band (omslag) om laten maken. Sinds eind 18e eeuw worden boeken meer en meer voorzien van een kartonnen bandje, vaak beplakt met gekleurd en bedrukt papier.

Tussen 1830 en 1940 werd de boekband steeds mooier: eerst waren er alleen boekbanden van papier, karton of perkament, later kwam pas de linnen boekband. Vanaf ongeveer 1890 gingen kunstenaars en (nog later) gespecialiseerde grafisch ontwerpers zich met omslagen bezighouden. Vanaf dat moment kon je op de omslag lezen wie hem gemaakt heeft. Dit komt omdat de ontwerper zijn werk ondertekende met zijn naam. Soms gebruikte hij echter alleen een monogram (een monogram is een afbeelding die bestaat uit de beginletters van een voor- en achternaam).

Belangrijke informatie die je op een omslag kunt vinden is: de titel, de naam van de schrijver, de naam van de uitgever, het jaar van uitgave, een illustratie en een korte beschrijving van de inhoud.



OPDRACHTEN



Opdracht 1

Bekijk op de volgende pagina's de foto's waarop de voor- en achterzijde van drie boeken te zien zijn.

Geef een oordeel over:

- titel
- illustraties
- inhoud van het boek op basis van de tekst op de omslag.

Geef elk boek op deze drie aspecten een cijfer van 1 tot 10. Het cijfer 1 geef je als je iets heel erg slecht vindt en het cijfer 10 geef je als je iets heel erg goed vindt.

Geef bij elke beoordeling een argument waarom je juist die beoordeling geeft.

Neem het volgende schema over op lijntjespapier en vul de resultaten in (zorg voor voldoende schrijfruimte).

titel boek	aspect	cijfer	toelichting	gemiddelde
Afblijven	titel			
	illustratie			
	tekst achterzijde			
De griezelbus 3	titel			
	illustratie			
	tekst achterzijde			
Tao van Poeh	titel			
	illustratie			
	tekst achterzijde			

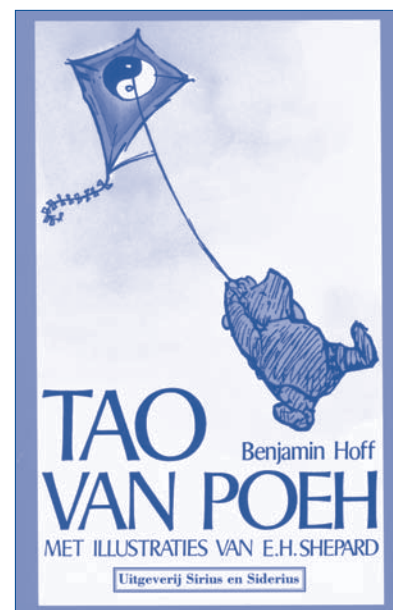
Reken voor elk boek het gemiddelde uit van de drie cijfers. Dat is dan je uiteindelijke beoordeling van het boek op grond van de omslag. Je weet nu welke omslag van deze drie jij het beste vindt.



voorkant Afblijven



voorkant De Griezelbus 3



voorkant Tao van Poeh

Melissa springt een gat in de lucht als haar gevraagd wordt mee te dansen in een videoclip. Jordi, die al jarenlang veel met Melissa optrekt, is ook razend enthousiast. Melissa kan zo keigoed dansen dat ze vast en zeker ontdekt wordt.

Maar al snel blijkt dat het niet goed gaat met Melissa. Om haar onzekerheid te verbergen en beter te kunnen dansen, slikt ze pillen. En dat worden er steeds meer. Haar vrienden staan machteloos. Wat kunnen ze doen om Melissa te helpen?

achterkant Afblijven

De griezelbus 3

Meester Jacques en groep acht zijn op excursie in het Autotron (Automobielmuseum). Mooie auto's, maar saaie verhalen, vinden vier kinderen. Ze sluipen weg van de groep. Dan valt de stroom uit. Kortsluiting? In elk geval wordt het pikdonker. En in dat duister staan ze plotseling tegenover... de Griezelbus.

Daar begint hun reis door de Andere Werkelijkheid (AW). Een reis vol griezelverhalen, die ze zelf beleven, door middel van speciale AW-helmen. Te laat beseffen ze dat de AW de plaats is waar nachtmerries werkelijkheid worden. En daar is iemand die gruwelijke plannen met hen heeft...



DE GRIEZELBUS 3. De beroemdste bus in België en Nederland.

Natuurlijk van griezelkunstenaar Paul van Loon.

Ook weer 's nachts geschreven. Zonder zonnebril!



Foto: Nicolle van den Hark

achterkant De Griezelbus 3

TAO VAN

DE WAT VAN POEH?
TAO VAN WIE?
TAO VAN POEH!

Winnie-de-Poeh is het soort beer waar je wel van moet houden of je wilt of niet. Poeh is altijd zichzelf, Poeh is Poeh en daar gaat het hier om. Zijn hele wezen drukt als het ware de oude Chinese beginselen van het Taoïsme uit, zoals Benjamin Hoff in dit bijzonder aardige boekje laat zien. POEH IS TAO, luister maar:

'Nou Poeh, wat denk je ervan?' zei ik.
'Denken - waarvan?' vroeg Poeh.
'De Tao van Poeh, natuurlijk.'
'De wat van Poeh?' vroeg Poeh.
'Moeten we het daar nou weer over hebben,' zei ik.
'Hebben - waarover?' vroeg Poeh.
'De Tao van Poeh,' zei ik.
'Wat is dat de Tao van Poeh?'
'Je weet wel - Het Ongekerfde Blok, het Tingele-Klingele-Bingele-Bel-Principe, de Poeh-Manier, Zo'n soort van Beer, al die dingen.'
'O,' zei Poeh.
'Dat is de Tao van Poeh,' zei ik.
'O,' zei Poeh.

Hoff toont aan dat Tao-wijzen niet altijd uit het Verre Oosten hoeven te komen en dat Winnie-de-Poeh, de beer met maar een klein beetje Verstand, een ware Tao-Meester is.

ISBN 90-6441-064-X



achterkant Tao van Poeh

uit: C. Slee, Afblijven, Houten, Uitgeverij Van
Holkema&Warendorf, 1998

uit: P. van Loon, De Griezelbus3, Amsterdam, Uitgeverij
Elzenga, 1996

uit: B. Hoff, Tao van Poeh, Den Haag, Uitgeverij Sirius en
Siderius, 1985

Opdracht 2

Laat een medeleerling ook opdracht 1 uitvoeren. Bespreek vervolgens met zijn tweeën de resultaten van beide beoordelingen. Zijn er verschillen? Zo ja, waarom? Zo nee, waarom niet?

AFSLUITING

Maak met behulp van een heel groot vel papier (A2) een poster van de resultaten van je beoordeling en hang hem op in de klas. Geef daarbij ook duidelijk aan wat je onderzocht hebt.

Je kunt eventueel ook meer kinderen de boeken laten beoordelen. Bereken ook dan weer het gemiddelde van de totaalcijfers en bepaal zo het cijfer per boek.

KEUZEOPDRACHTEN **Keuzeopdracht 1**

Ga naar de bibliotheek of het documentatiecentrum op school en maak een boeken-top-10 van boeken die je nog niet gelezen hebt. Selecteer de boeken op basis van de voor- en achterzijde. Let daarbij op de titel van het boek, de illustraties op en de vormgeving van de voor- en achterzijde en de samenvatting van het boek. Schrijf je boeken-top-10 op.

Probeer overeenkomsten te vinden tussen de boeken uit jouw top-10. Is er een bepaalde schrijver favoriet, of misschien een uitgeverij? Misschien zijn het veel boeken van een zelfde genre, of misschien zijn er nog andere overeenkomsten. Schrijf je bevindingen op.



Verantwoording

© 2003 Stichting leerplanontwikkeling (SLO), Enschede

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of enige andere manier zonder voorafgaande toestemming van de uitgever.

In dit werkboekje wordt gebruik gemaakt van fragmenten uit de volgende boeken:

- Uitgeverij Zwijsen Educatief: *Ik ben de baas*
- Uitgeverij Zwijsen Educatief: *Violet en de kinderen uit de Giraffestraat*
- Uitgeverij Kluitman: *De gootsteengriezel*
- Uitgeverij Prometheus/Bert Bakker: *Afblijven*
- Uitgeverij Leopold: *De griezelbus 3*
- Uitgeverij Sirius en Siderius: *Tao van Poeh*

Ondanks zorgvuldig zoekwerk zijn wij er niet in geslaagd alle rechthebbenden te achterhalen. Eventuele rechthebbenden wordt verzocht zich schriftelijk tot de uitgever te wenden.

Auteurs: Projectgroep Slimme Taal bestaande uit Ellis Bronkhorst, Nora Steenbergen-Penterman, Resi Meijer, Sylvia Drent, Marit van der Veer en Manon Hulsbeek.

Met medewerking van: Herma Meupelenberg

Vormgeving en lay out: Queenie Productions, Delden

Illustraties: Petra Lohuis en Ilse Meijerink

Druk: Augustijn, Enschede.

Besteladres

SLO, Stichting Leerplanontwikkeling

Afdeling Verkoop

Postbus 2041, 7500 CA Enschede

Telefoon (053) 4840 305

Internet: <http://catalogus.slo.nl>

E-mail: verkoop@slo.nl

Downloadadres

www.infohoogbegaafd.nl/publicaties/slo

AN: 1.035.8383

ISBN: 90 329 2134 7

AN complete set: 1.035.8386

ISBN complete set: 90 329 2137 1

SLO

Werken aan
leren

Besteladres

SLO, Stichting Leerplanontwikkeling
Afdeling verkoop
Postbus 2041, 7500 CA Enschede
Telefoon: (053) 4840 305
Internet: <http://catalogus.slo.nl>
E-mail: verkoop@slo.nl

AN: 1.035.8383

ISBN: 90 329 2134 7